

STIGE Ø

FRA AFFALD TIL FREMTID

**Center for miljø og kultur
i
det 21. århundrede**

**Udkast til pilotprojekt
august 1995**

**Kunstner Alfio Bonanno
Kulturkonsulent Peter Ørting
Psykolog Søren Dalgaard**

Udkast til projektskitse

Stige Ø

- center for miljø og kultur i det 21. århundrede

Udkast til pilotprojekt

1. januar 1995 lukkede lossepladsen på Stige Ø. - Det var ^{en del} Nordens største, og på tidspunktet havde den fungeret som losseplads for Odense by i 30 år.

Lossepladsen, der gennem årene er blevet formet til et kulturlandskab, afspejler således årtiers forbrug, efterladenskaber, spild og erfaring med forbrugersamfundets miljøkonsekvenser..

Stige Ø fremstår i dag i al sin æstetiske hæslighed - forurening, kemiske stoffer, udsivning etc. - som et uopdyrket ødeland med et utal af potentielle muligheder. - Der er smukke bakker, dale, øen er omkranset af fjorden og Odense Kanal, og endelig er der skjulte energipotentialer i biogassen. - **The Waste Land**, det golde uopdyrkede land, som T.S. Elliott skriver om i kultdigtet fra 1940.

Ved at skabe et internationalt og grænseoverskridende projekt, hvor **temaet er miljø, kultur og menneske i det 21. århundrede**, forsøges potentialerne på Stige Ø udnyttet til gavn for Odense by, Fyn og hele menneskeheden. - Byen skal sættes på verdenskortet som førende indenfor miljø, teknologi og kultur.

På samme måde som Odinstårnet i 1930'erne blev bygget af genbrugsmaterialer fra Lillebæltsbroen skal Odense på tærsklen til det næste årtusinde, rejse et nyt vartegn af affaldsdyngerne på Stige Ø.

Projektet skal ses som **en polygon** - en ramme med utallige udviklingsmuligheder - hvor det grundliggende tema er miljø og kultur med udgangspunkt i lossepladsen og den sjæl, som årtier har materialiseret sig i den.

Den metodiske tråd gennem hele forløbet skal være **genbrug, genudvikling, tværfaglighed og tværvideenskabelighed**, hvor **kunsten skal være den katalyserende faktor**. Endelig skal borgerne sættes i centrum og inddrages i hele processen, som bestandig vil være under udvikling og forvandling. En af idéerne er at inddrage borgere, som normalt ikke deltager i finkulturel aktivitet.

Det er ikke hensigten at **tildække og skjule** lossepladsen, men tværtimod at **afdække og synliggøre** lossepladsen i videst mulig omfang, men naturligvis: "**lossepladsarkæologi**" i samklang med miljømæssig forsvarlighed og fornuft.

Formål

På Stige Ø foreslås

- skabt fysiske rammer for oplevelser af det følsomme stofskifte mellem menneske og natur.
- udviklet en spændende lokalitet, så den vækker eftertanke og giver indsigt ved at præsentere lokale og internationale erfaringer med affald.
- opbygget et vartegn/en turistattraktion.
- samlet og præsenteret viden og problemstillinger (både faktuel og kunstnerisk) omkring håndteringen af affald - genbrug - ressourcer.

med det resultat, at der bevidstgøres og skabes ændrede handlingsmønstre omkring forbrug og affaldshåndtering.

Grundprincipper

Præsentation og aktiviteter i området skal:

- være i løbende udvikling (ikke statiske og afsluttede)
- virke igangsættende
- skabe debat og gerne ægge til modsigelse
- kunne engagere både bredt og dybt
- være så fascinerende, at den besøgende fanges ind af andet end det, de kom/troede de kome for at se/opleve
- være af international kvalitet
- tjene til synliggørelse af både folkene og metoderne (teknisk) bag håndteringen af vores skrald og affald

Stige Ø som rekreativt og kunstnerisk vartegn for byen

I samarbejde med kunstnere skal Stige Ø omformes gennem et **landart-projekt** til et spændende område, ikke alene for byens borgere, men også for byens turister. Det kunstnerisk omformede landskab skal set fra luften fremstå som et kunstværk, en særegen visuel, skulpturel oplevelse.

I en af dalene, der vender ud mod fjorden, tænkes placeret en utraditionel **festivalplads** for byen. Her skal det være muligt at udøve klassisk musik, rockmusik, teater og eksempelvis open air filmforestillinger (bilag 1).

Et eksempel på skulpturel oplevelse vil være et **tværsnit** gennem et af bjergene. Dette skal beklædes med glas og stål og visualisere 60'ernes affald som arkæologiske bundfældelser. (bilag 2a og 2b).

Endelig skal der rejses et tårn, der krones med en evig flamme, der drives af netop undergrundens biogasser (bilag 3).

Der skal bygges et organisk, arkitektonisk og nyskabende hus af skrotmaterialer, som skal blive et **videnscenter for lossepladsteknologi** (bilag 4).

Stige Ø - internationalt center for miljø og kultur

Med åbningen dette efterår af **ENERGI OG MILJØ CENTER** i det nye Banegårdscenter får Odense en platform/et udstillingsvindue for information og rådgivning om forbrug, energi og miljø til kommunens borgere - og publikum iøvrigt. Aktiviteterne på Stige Ø bør naturligt kunne tilrettelægges og indpasses i denne sammenhæng, og de to steder kunne kobles sammen ved hjælp af ny informationsteknologi for derved at forstærke og supplere hinanden, blandt andet i form af fælles "pakketilbud" til skoler og andre uddannelsessteder.

Der skal etableres et **internationalt videncenter**, en slags researchcenter, som skal opdatere miljøinformation, og hvor der er adgang til Internet.

Ideen med et videncenter midt på lossepladsen er netop, at stedets muligheder udnyttes til visualisering og guidning gennem området på spændende og nytænkte måder. - Den kunstneriske udformning af stedet skal netop sikre afdækning af lossepladsen på en kvalitativ ny måde.

Man kunne forestille sig stedet som arrangør af **større internationale kulturelle manifestationer**. Her tænkes bredt på kunst af såvel materiel karakter som mere eksperimenterende karakter, blandformer, videokunst etc.

Transportvejen til øen

Også her skal der tænkes utraditionelt miljømæssigt, grænseoverskridende og måske provokerende. Det er oplagt at udnytte **Odense Kanal** og dermed indirekte skabe større aktiviteter for **Odense Havn**.

Her kunne gamle flodpramme, som stadig anvendes, omdannes til formålet.

Endvidere kunne der skabes miljø-/skrotbusruter. Busserne skulle enten være lavet af genbrugsmaterialer, skrot, eller busserne skulle bygges efter de nyeste miljø- og energiteknologiske principper.

Aktiveringsindsats og skabelse af permanente beskyttede stillinger

Med hensyn til anvendelse af eksempelvis ungdomsarbejdsløse i **aktiveringsprojekter** eller lignende, vil omfanget være afhængigt af de aktuelle konjunkturer. I opgangstider vil behovet for aktiveringsfremmende projekter naturligvis være minimale.

Derimod må det tilstræbes, at byens borgere, græsrodder etc. i størst muligt omfang inddrages i projektet. Det kunne eksempelvis være miljøgrupper, unge tilknyttet byens musikmiljø, eksempelvis Rytmeposten etc.

Endelig vil det være oplagt, at der med permanentgørelse af aktiviteterne på øen, oprettes **beskyttede stillinger** for folk, der har mistet dele af deres erhvervsevne, men gerne vil genanvende resten.

Filmprojekt

Der påtænkes sideløbende med det igangværende projekt skabt en eksperimenterende og dramadokumentarisk film/video om **forvandlingen af Nordens største losseplads til et kulturlandskab**. - Filmen skal fremstå som en ny Odense-film, der skal sætte byen på verdenskortet indenfor miljø og kultur og blandt andet ses som en turistfilm.

Instruktøren skal kunne arbejde med de nyeste teknikker - gerne en talentfuld elev på Filmskolen i København - og arbejde tæt sammen med projektets arbejdsgruppe, og dermed sikre, at projektets idé og selve processen formidles.

Organisation

Der dannes en **styregruppe** af personer, som brænder for projektidéen. Der påtænkes et årligt møde.

Personerne skal sammensættes af internationale og lokale sværvægtere. Der tænkes blandt andet på ledere af større multinationale selskaber. Lokalt vil det være oplagt, at eksempelvis direktøren for Lindøværftet inviteres til at deltage.

Endelig kunne der blive tale om internationale medie-/reklamefolk og fremtrædende videnskabsfolk, f.eks. indenfor filosofi, miljø, kemi etc.

Der dannes en **daglig arbejdsgruppe** af personer fra magistratens 2. og 4. afdeling samt kunstneren Alfio Bonnano, der ansættes som konsulent/koordinator.

*af falds-
gastro-*

Scenario

Ved projektets start arrangeres en **multimedielosseplads rockkoncert**.

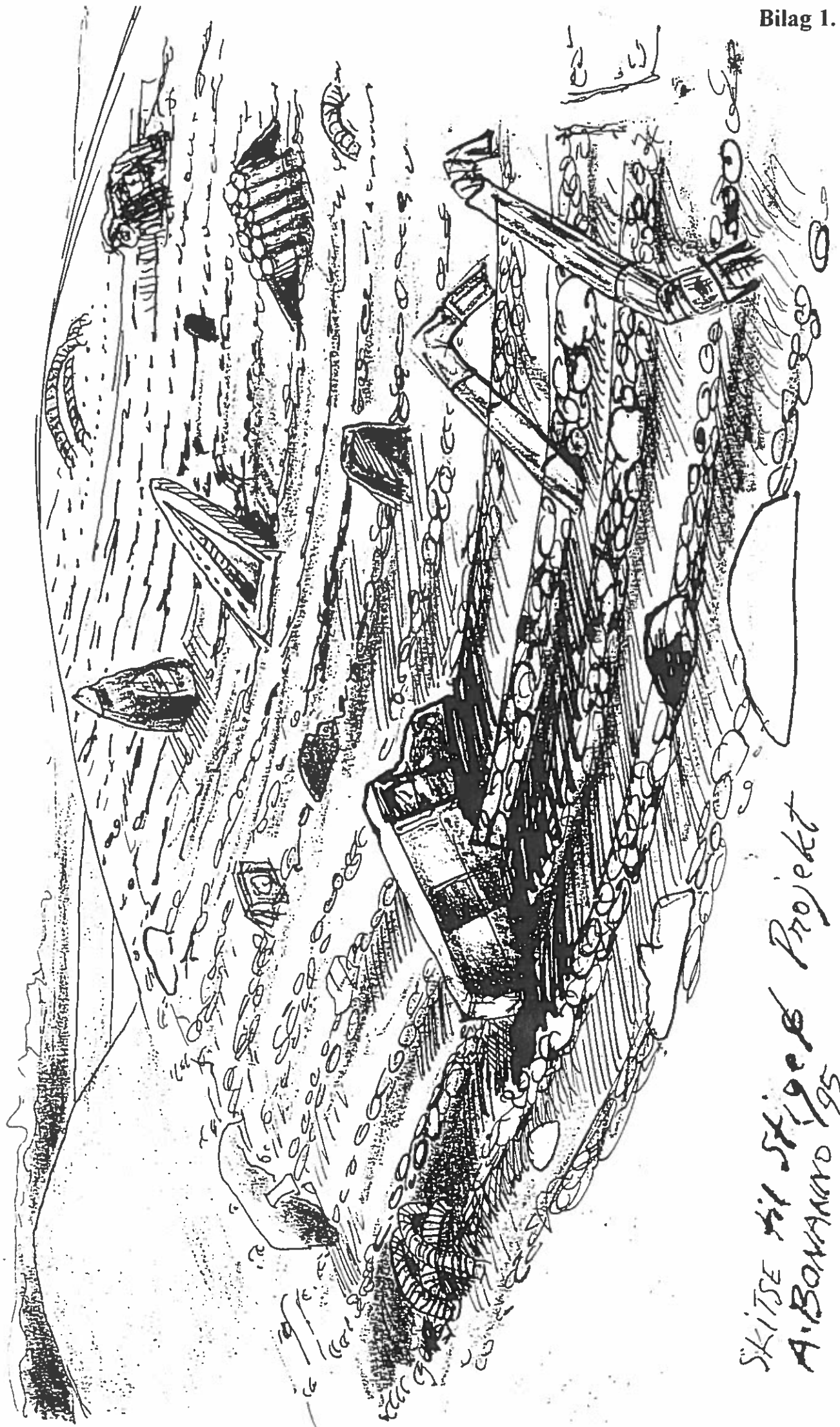
Meningen er at introducere området for byens borgere og markere processens start.

Begivenheden kunne skabes som en folkelig multimediehappening. Ved indgangen kunne f.eks. uddeles forskelligt sikkerhedsudstyr etc.

Man kunne til lejligheden udskrive en konkurrence for digtning, musik etc., hvor temaet skal være "lossepladskultur".

Tidsplan

1. Mødet i dag. Grundprincipperne for pilotprojektet vedtages og sættes i gang.
2. Arbejdsgruppen nedsættes og arbejder videre på projektet med henblik på et mere detaljeret projektforslag.
3. Der søges fondsmidler og støtte:
 - a) miljøministeriet
 - b) EU
 - c) lokale/multinationale selskaber
4. Protektorgruppe dannes.
5. Scenariet.
6. Projektet præsenteres i København på **Kulturby 1996**.
7. Projektet præsenteres på udstillingen **EXPO 2000** i Frankfurt.
8. Indvielse af området ved årtusindskiftet.

SKITSE til Stigøe Projekt
A. BONANNO 1995

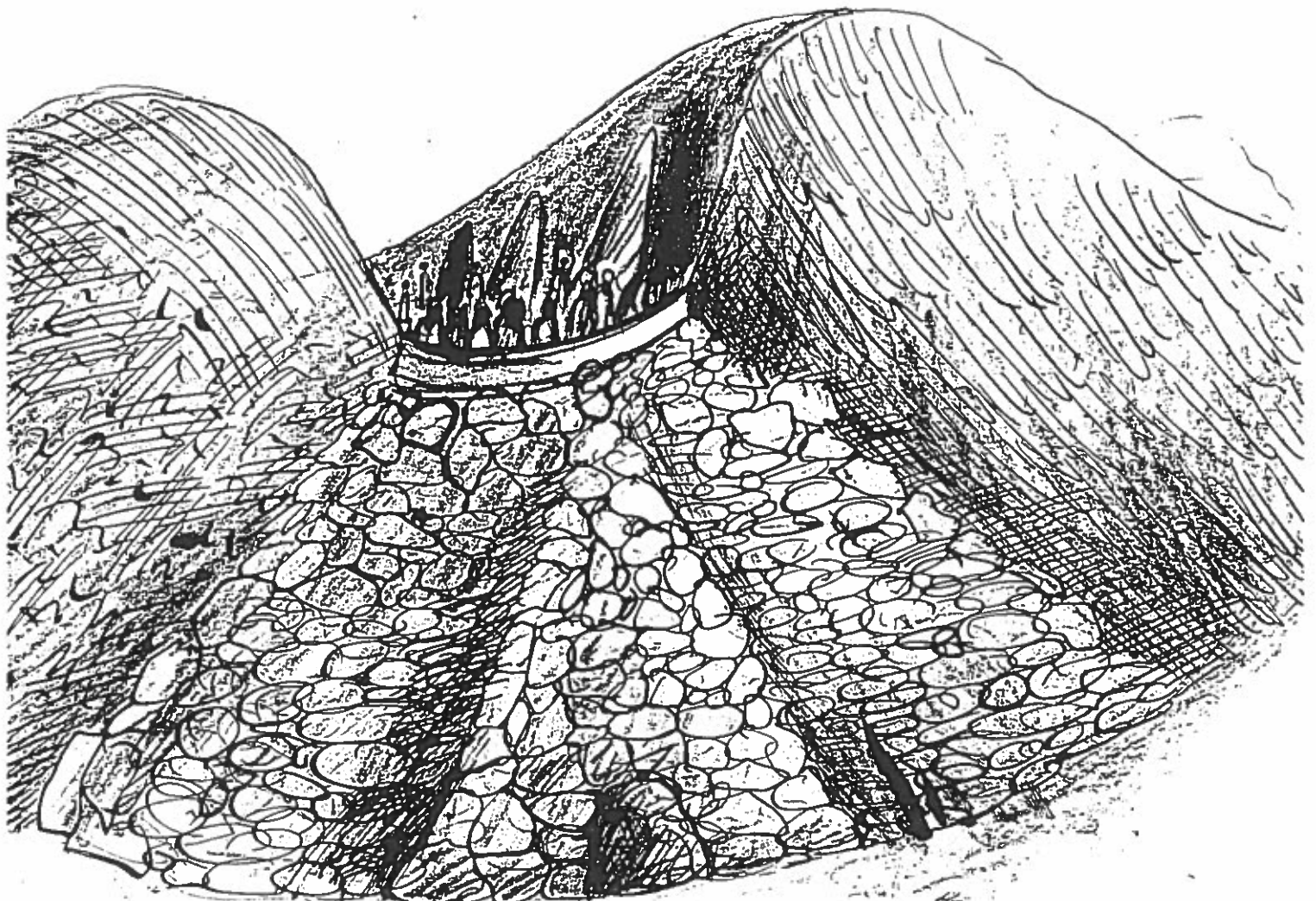
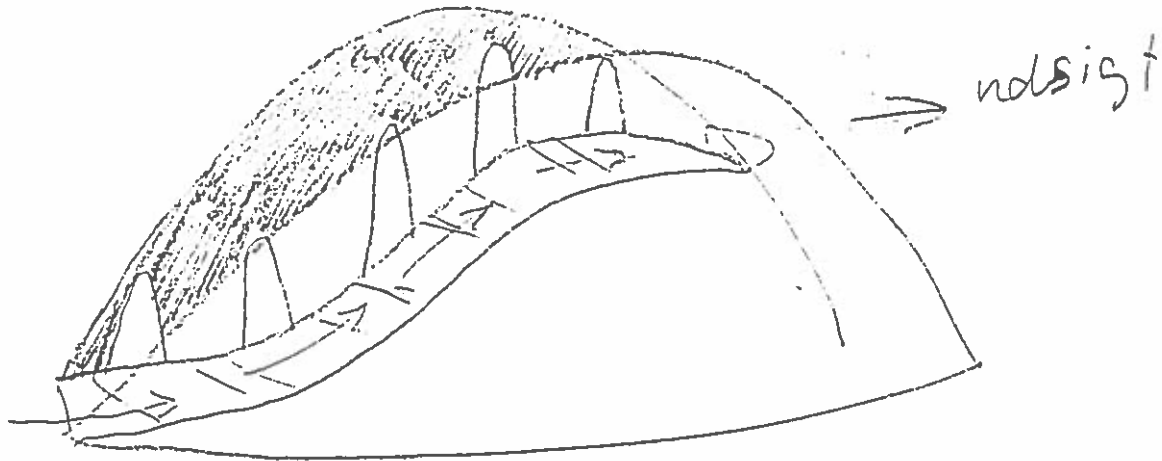
Ide skitse til Stige & projektet —

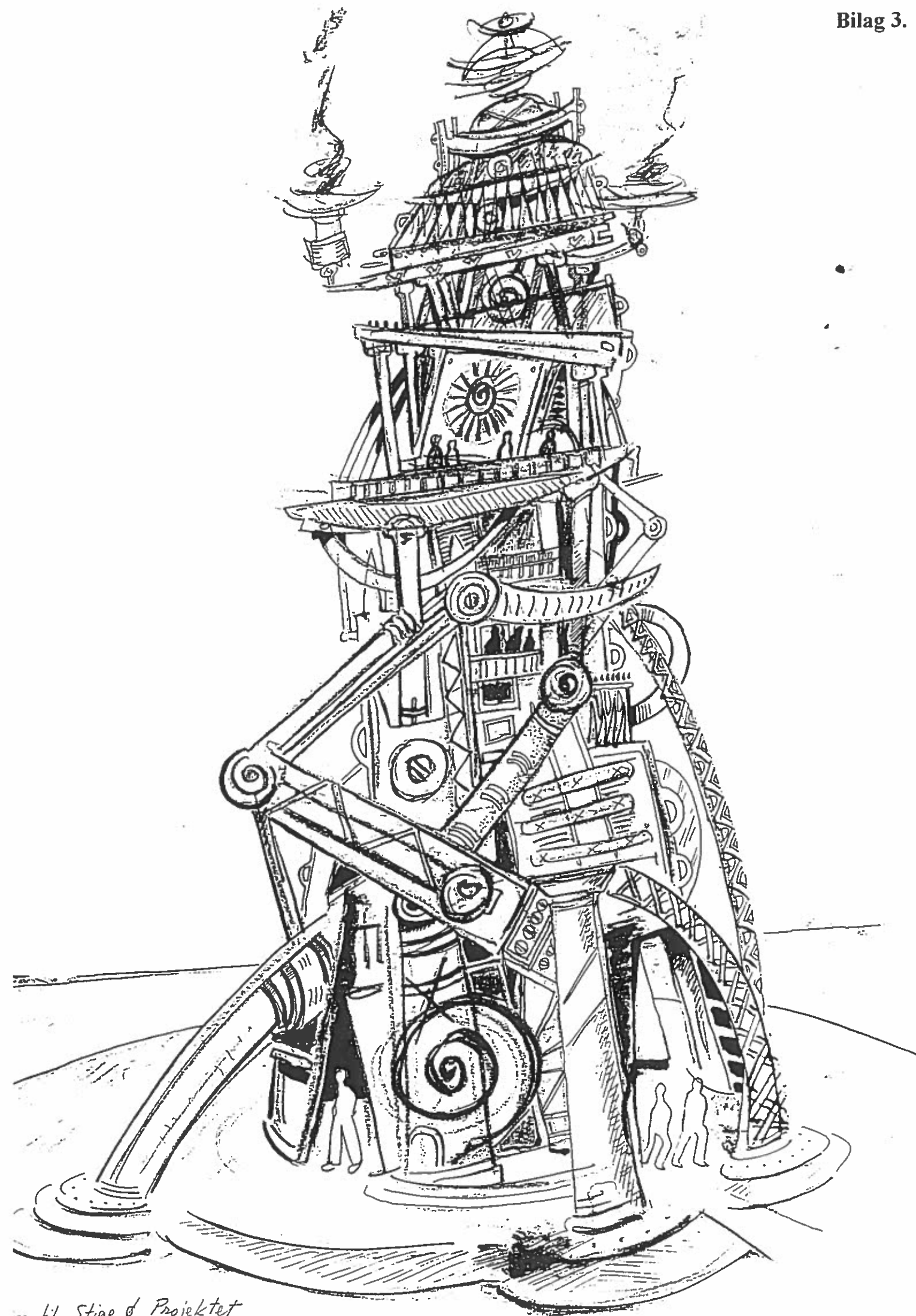
Bilag 2b.

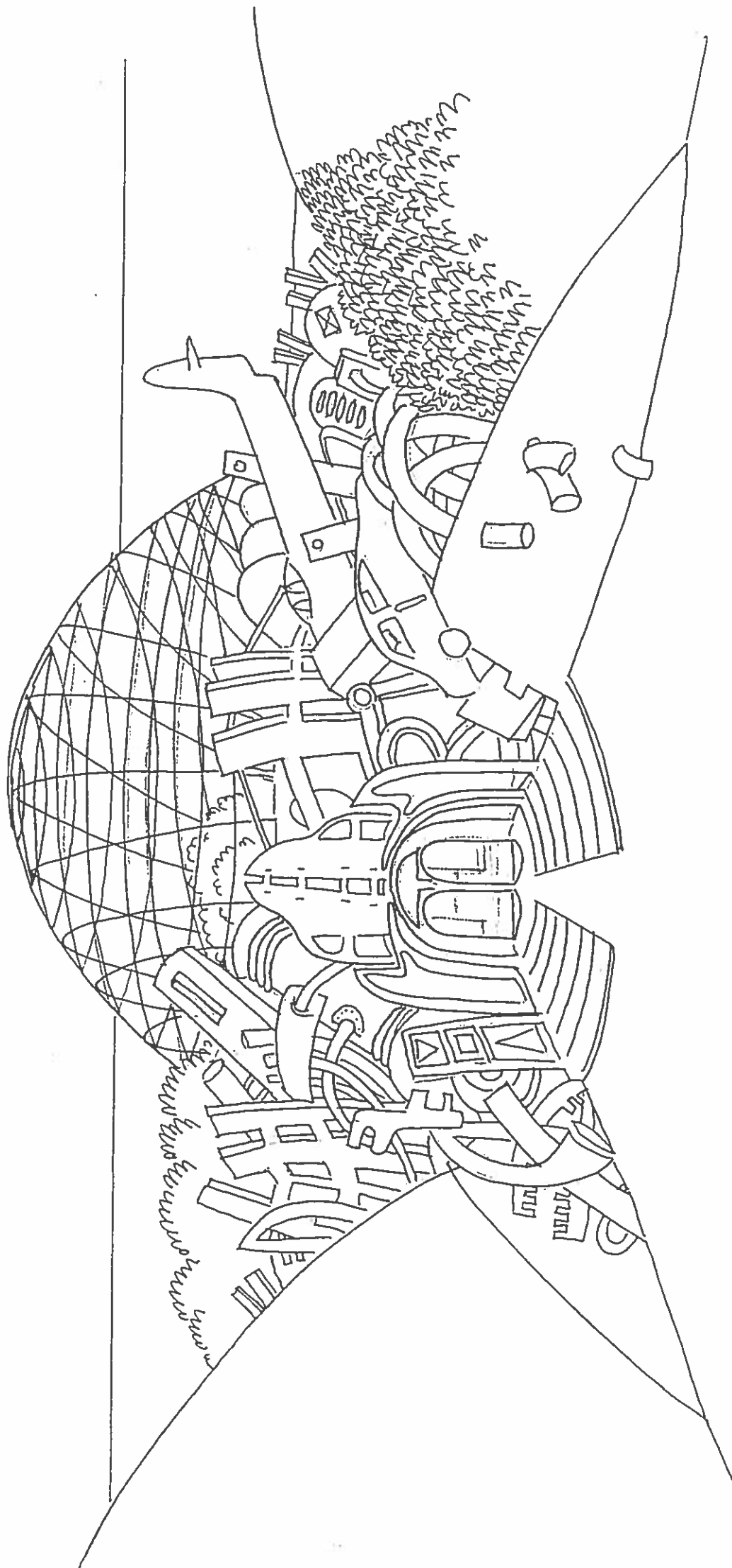
"Archeological" passage + udsigts plattform

17

Alfio Bonanno '95.

Skitse til Stigeø Projekt

Skitse til
(Center for Miljø
og Kultur)